

Paladoiro ~

ANO VIII

Nº XII

C.P. torre-cela de bueu

INDICE

- PORTADA Víctor Gómez Gallego - 3º
- PINOCHO //..... Yolanda Entenza Rúa - 3 anos
- PINOCHO Noemí Besada Portela - 4 anos
- DÍA DA PAZ Alejandro Gallego Castro - 5 anos
- DÍA DA PAZ Javier Juncal Budiño - 5 anos
- DÍA DA PAZ Mari Carmen Barreiro Pereira- 4 anos
- CANCION DE ENTROIDO..... Mari Carmen Barreiro Pereira- 4 anos
- CARNAVAL 1997 Arantxa Novas Entenza - 1º
Zuleika Jorge Amoedo - 1º
- MENSAXES SECRETOS Enrique Villanueva Crujeiras - 1º
- TRABALINGUAS Manuel Garrido Antón - 2º
Eloy Garrido Tenorio -2º
- ADIVIÑAS Marta García Freire -2º
Iria González Durán -2º
- RAUL E O CABALO Francisco J. Lobeira Villar 3º
- O ENCERADO MAXICO..... Rut Solla Sampedro - 6º
- NOTICIAS FANTASTICAS Alumnos da aula de 4º
- A QUE NON SABES QUE..... Alumnos da aula de 6º
- A GRANDE BOCA DO TIBURON BRANCO... Iago Arias Amador - 6º
- NOTICIAS DO COLEXIO..... Lorena Rey Juncal -8ºB
Sara Ferradás Verde - 6ºB
- OS MUIÑOS DE CELA Manuel García Rodríguez - 8ºB
- A CONTAMINACION Manuel Estevez Durán - 8ºA
José Carballo Rosales -8º A
- PASATEMPOSNoelia Coya Riobó -8º A -Rita Estévez Martínez
Rosario Lobeira Loveira 8ºB
- DE COÑADamián Malvido Pena 8ºB
- DEPORTES DO COLEXIO..... Noemí Durán Vidal -6º
Marina Nogueira Gómez 6º
Leticia Poceiro Alvarez 6º
- CONTRAPORTADA Iago Arias Amador 6º

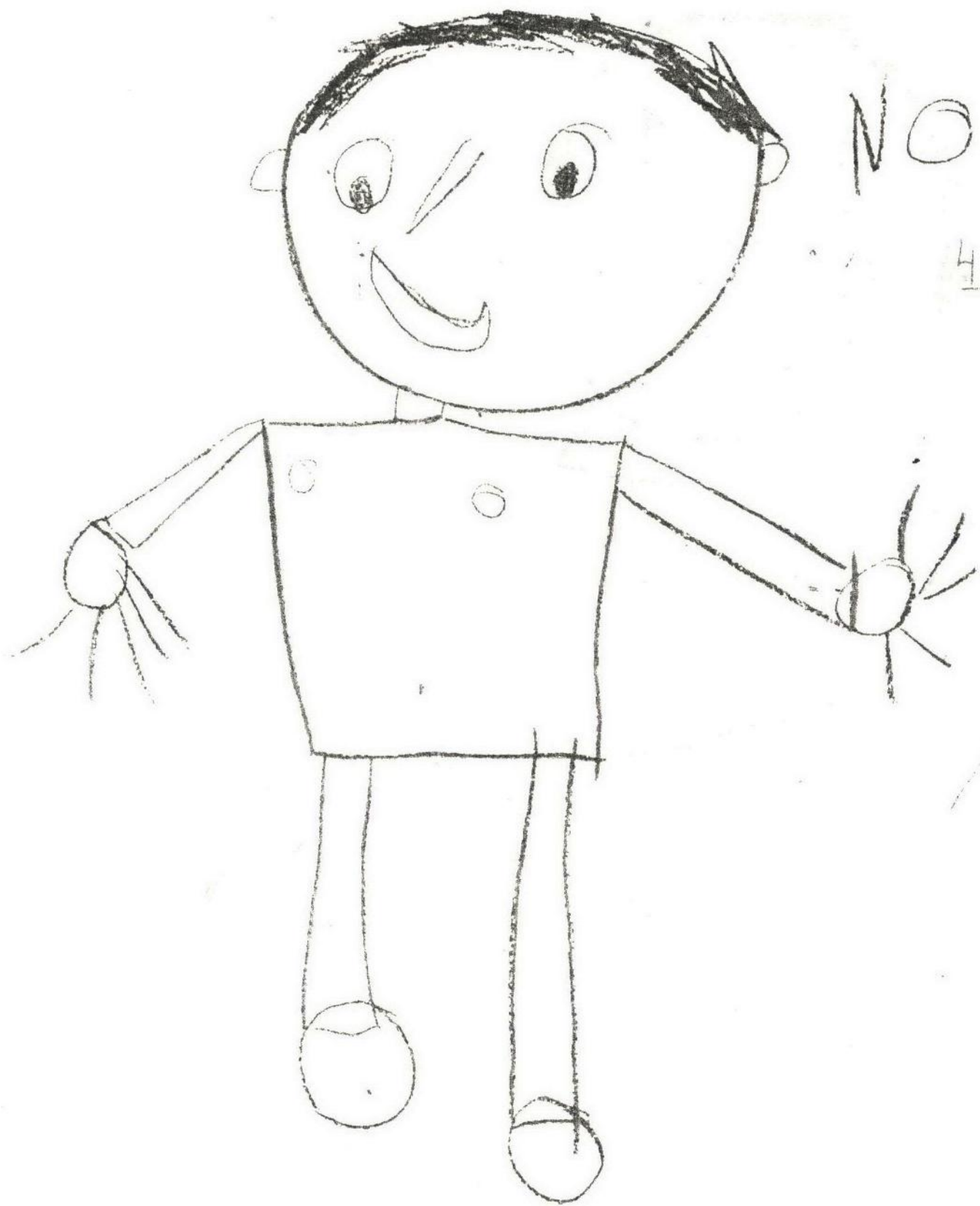
PIA OOOO P OOOO

↑
PINOCHO

VOA O P O O

YOLANDA

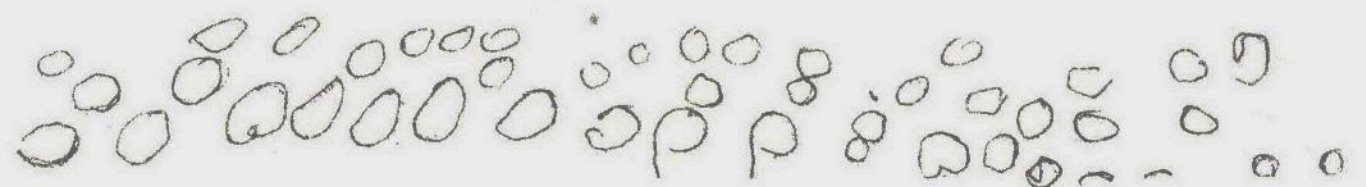
3-AÑOS

NOEMI

4-AÑOS

• PINOCHO

SE LIXO VAS TIRAR, NA PAPELEIRA

BOTARALO - A NATUREZA A GRA
DECERACHO.

ALEJANDRO 5 ANOS

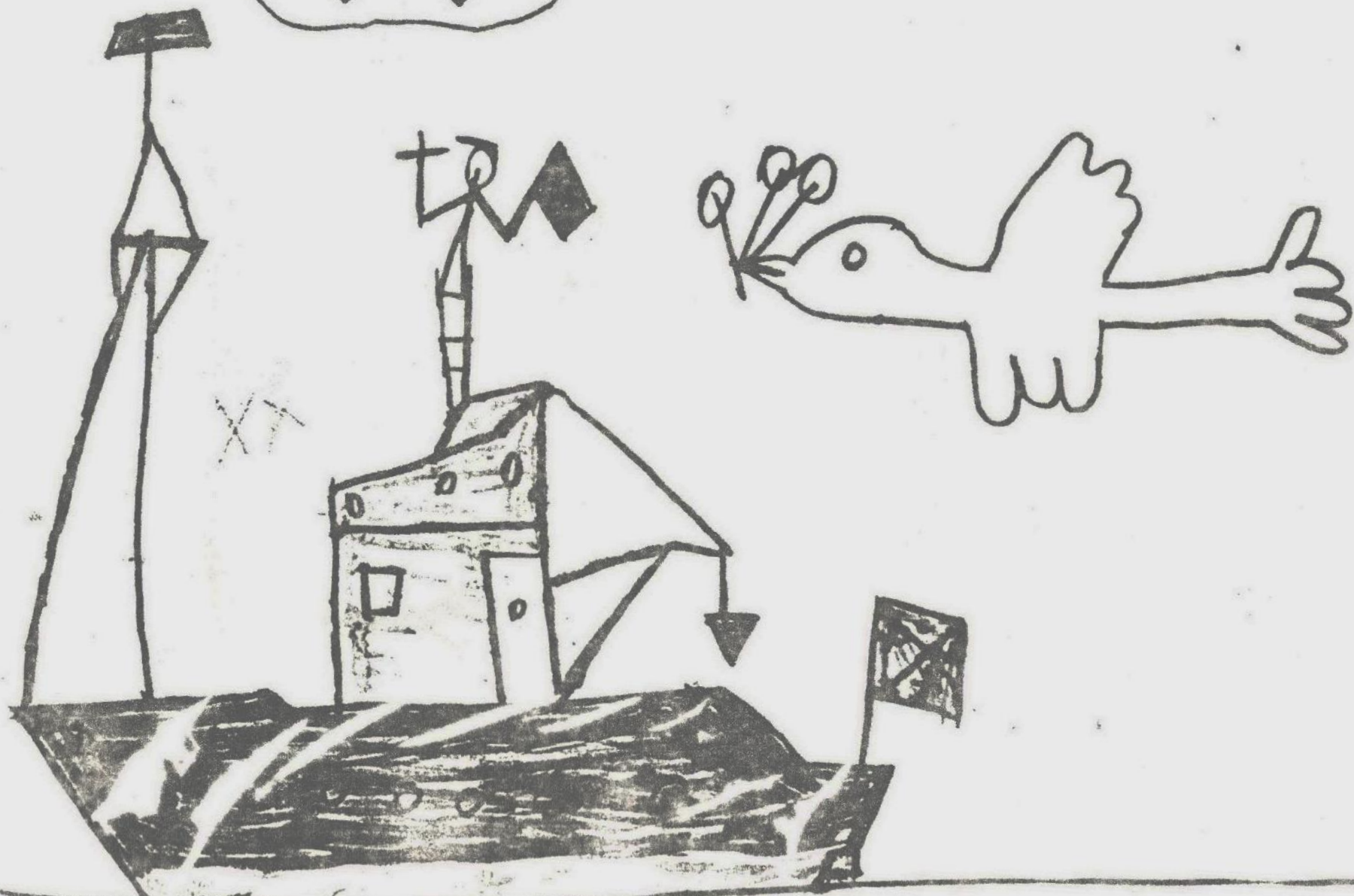
DIA

DA

PAZ

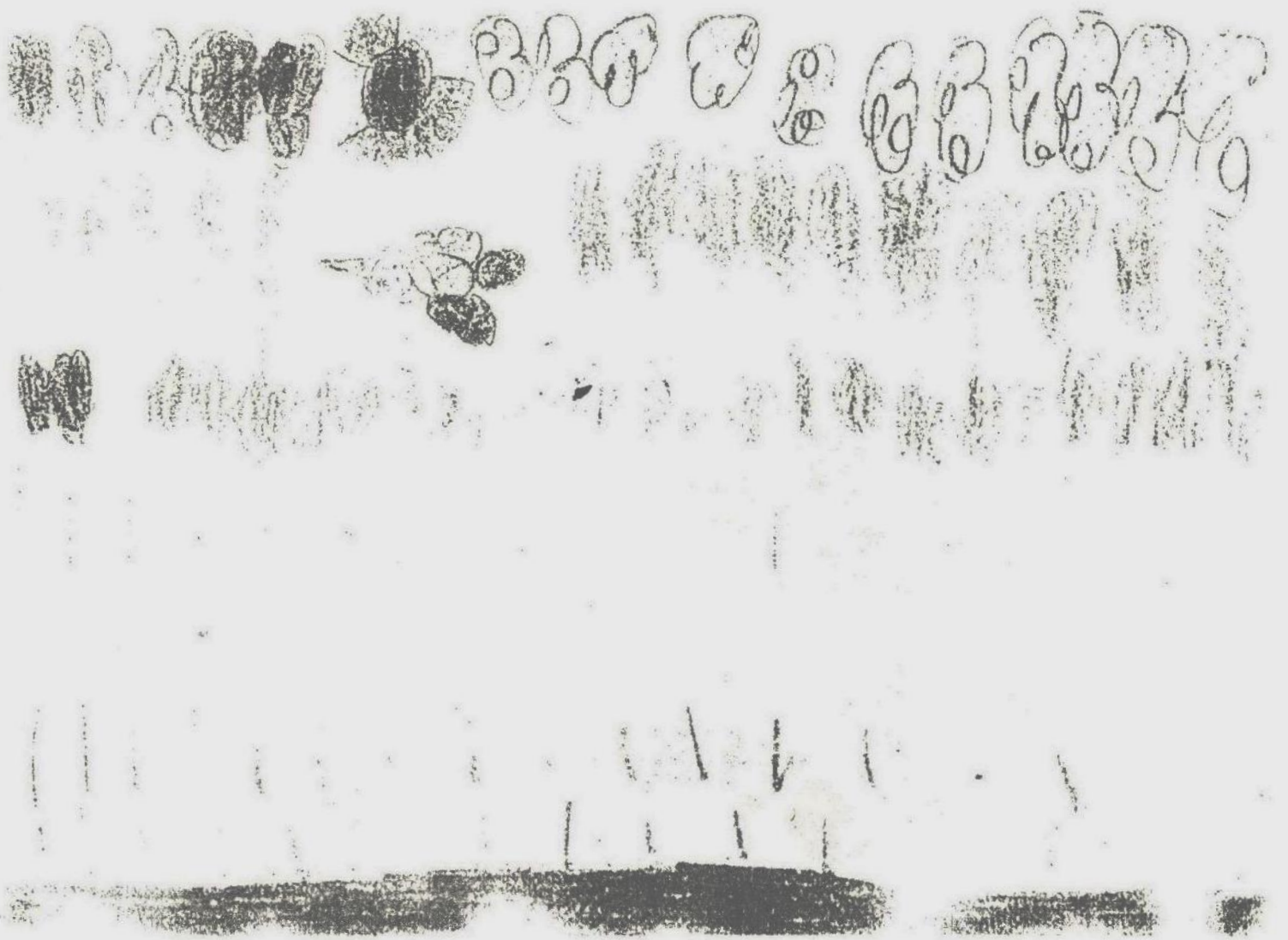
30

DE XANEIRO

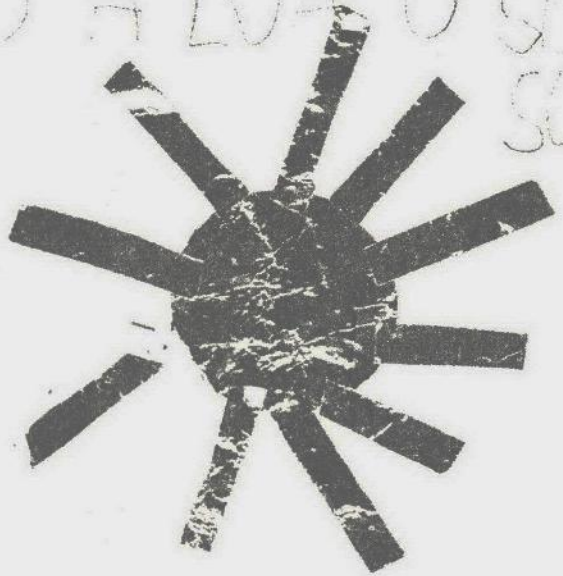

JAVIER SANOS

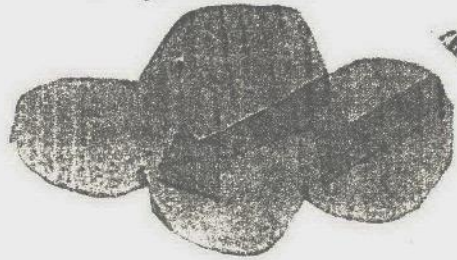
SE TI QUERESME PEGAR ATA
DEZ HAS DE CONTAR ENT
ON A MAN HASME DE DAR.
MAR 4 ANOS

CANÇÃO DO ENTROIDO: E. I.
 QUANDO ESTEAS ABURRIDO E NON SAIBAS
 QUE FACER MIRA O CEO MEV AMIGO TODO
 PODE SUCCEDER
 PODERAS VE-LO
 -O- AS NUBES SOL QUE NOS ALUMINA
 -O- AS NUBES COS SEUS RAIOS ESCINTILAR
 -O- AS NUBES VE-LAS ESTRELAS COA SUA LUZ
 -O- A LUA O SEU MARTE EMPOLVAR.

SOL

NUBE

ESTRELA

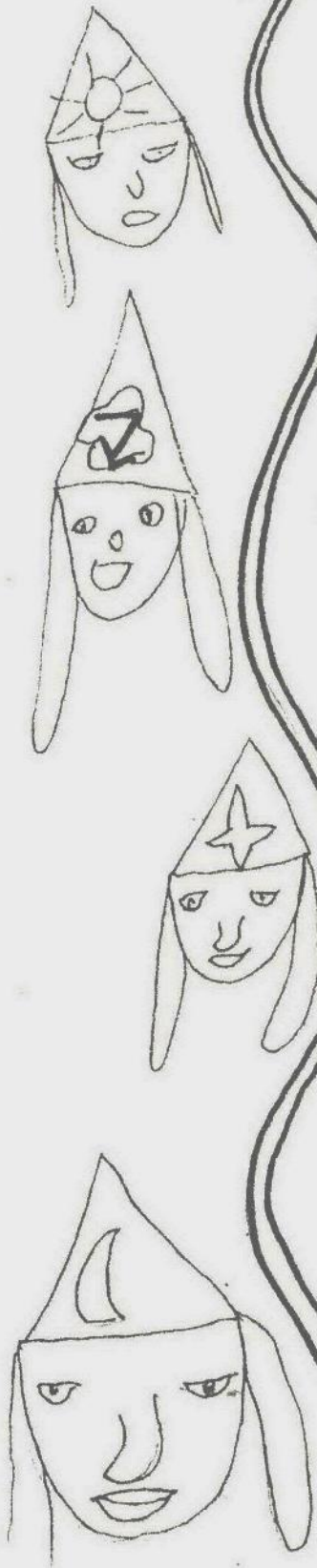

LUA

MARI

4 ANOS

CARNAVAL 1997

Cando esteas aburrido
e non saibas que facer,
mira ó ceo meu amigo
todo pode suceder.
Poderás ve-lo set
que nos alumina,
ou as nubes
coa seus raios escintilar.
Poderás ve-las estrelas
coa sua luz
ou a lúa
co seu narux empolvar.
Cando esteas aburrido
e non saibas que facer
mira ó ceo meu amigo
todo pode suceder.

ARANTXA
ZULEIKA

MENSAXES SECRETAS

CLAVE

A	B	C	D	E	F	G	H	I
♀	♂	♀	♂	♂	♂	♀	♀	♂
J	L	M	N	Ñ	O	P	Q	R
♂	♂	♀	♂	♀	♂	♂	♀	♂
S	T	U	V	X	Y	Z		
♂	♂	♂	♂	♂	♀	♂		

DESEXOS DOS DE 1º

♀ ♂ ♂ | ♀ ♂ | ♀ ♀ ♀ ♂ ♂ | ♀ ♂ ♀

♂ ♂ ♂ ♂ | ♀ ♀ ♂ ♂ ♂ | ♀ ♂ ♀

ZULEIRA

♀ ♂ ♂ | ♀ ♂ | ♂ ♀ ♀ ♂ ♂ ♂ ♂ | ♂ ♂

♂ ♂ ♀ ♀ ♂ | ♂ ♂ | ♂ ♀ ♀ ♂ ♀

SABELA

♀ ♂ ♂ | ♂ ♂ | ♂ ♂ ♀ ♂ ♂ | ♀ ♀ ♀ ♂ ♂ →

♂ ♂ ♀ | ♀ ♂ | ♂ ♂ ♀ ♀ ♀ | ♂ ♂ ♀

♂ ♂ ♀ ♂ ♂ ♂

QUIQUE

TRABALINGUAS

Tinguña, tinguriniña, || 2º

o que non come
non ten barriguiña;

tingola, tinguriniola,

o que non come

non ten barrigola.

2° - ADIVIÑAS -

Nacín na auga,
e na auga me criei,
se me pos na auga,
na auga morrerei.

A miña nai é tartamuda,
o meu pai é cantador;
teño branco o meu vestido
e amarelo o corazón.

Vive na montaña
dúas sílabas ten,
e polos dous lados
o mesmo se le.

RAÚL Y EL CABALLO

Érase una vez un niño llamado Raúl. Raúl era un pastor, y siempre iba a la montaña.

Un día a Raúl se le apareció trotando un caballo blanco con unos crines muy bonitos, pero de repente desapareció.

Raúl quedó asombrado y decidió guardarlo en secreto.

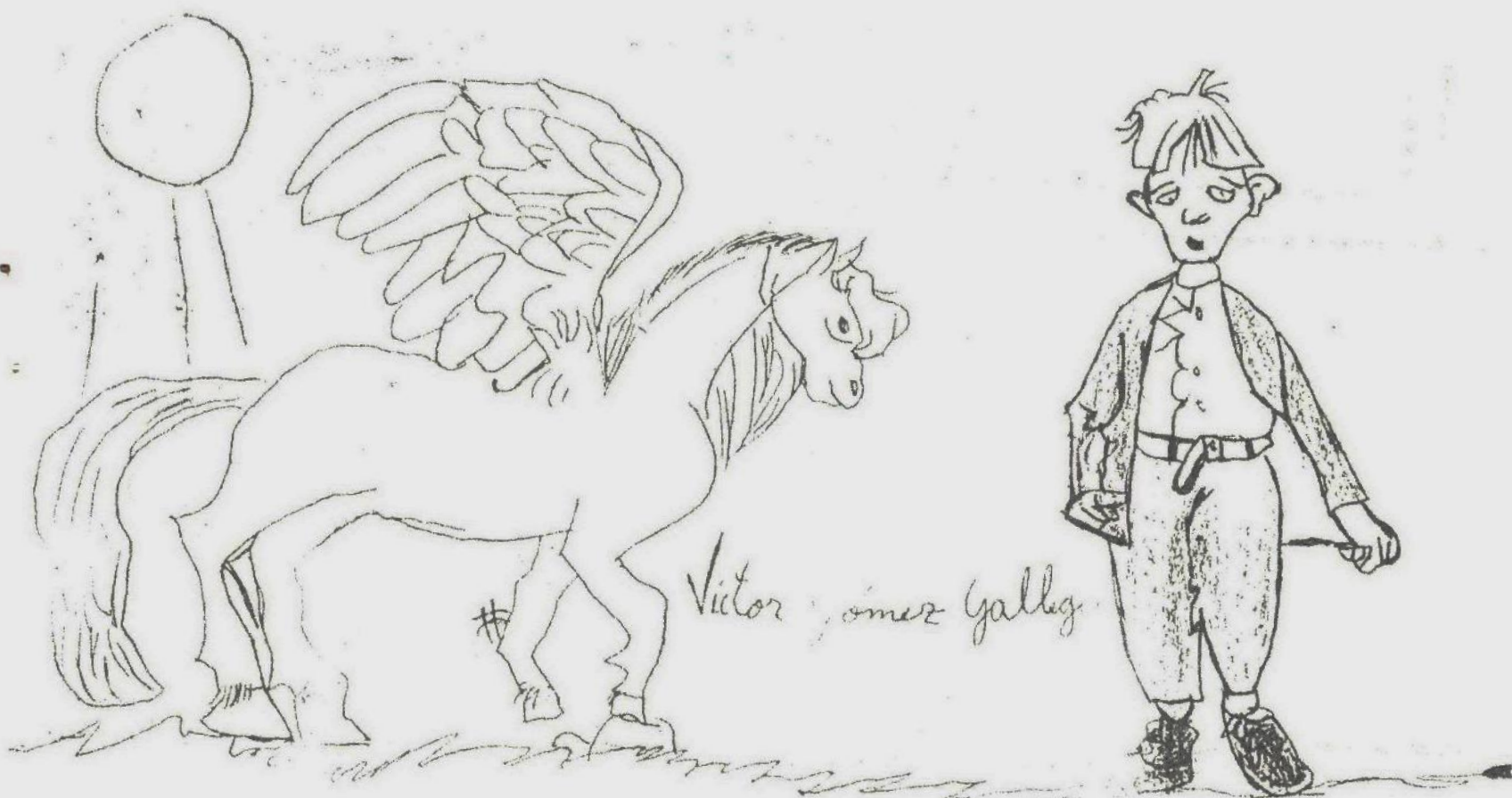
Al día siguiente Raúl volvió al campo y apareció el caballo y Raúl le dijo:

- ¡Hola caballito! Me llamo Raúl, ¿y tú?
- ¡Yo soy el caballo de la Libertad!
- ¡Que crines y alas tan bonitas! - Dijo Raúl -

Así que Raúl y el caballo de la Libertad siempre se veían en las montañas y desde aquel día siempre estuvieron juntos.

3ª Nivel

Francisco S. Labeira Vialar

O ENCERADO MÁXICO

Na nosa clase, na de sexto, hai un encerado como en todas as demais clases, pero é máxico. Vou a dicir porque.

Hai nenos que non saben facer contas ou algún exercicio; entón a profesora mándaos para o encerado para que o fagan alí.

Ante a nosa sorpresa !!saben facelo!!

Eu os podo asegurar, porque a mín pasoume moitas veces.

A profesora cando ocorre isto sempre dí:

-!Este encerado debe ser máxico!

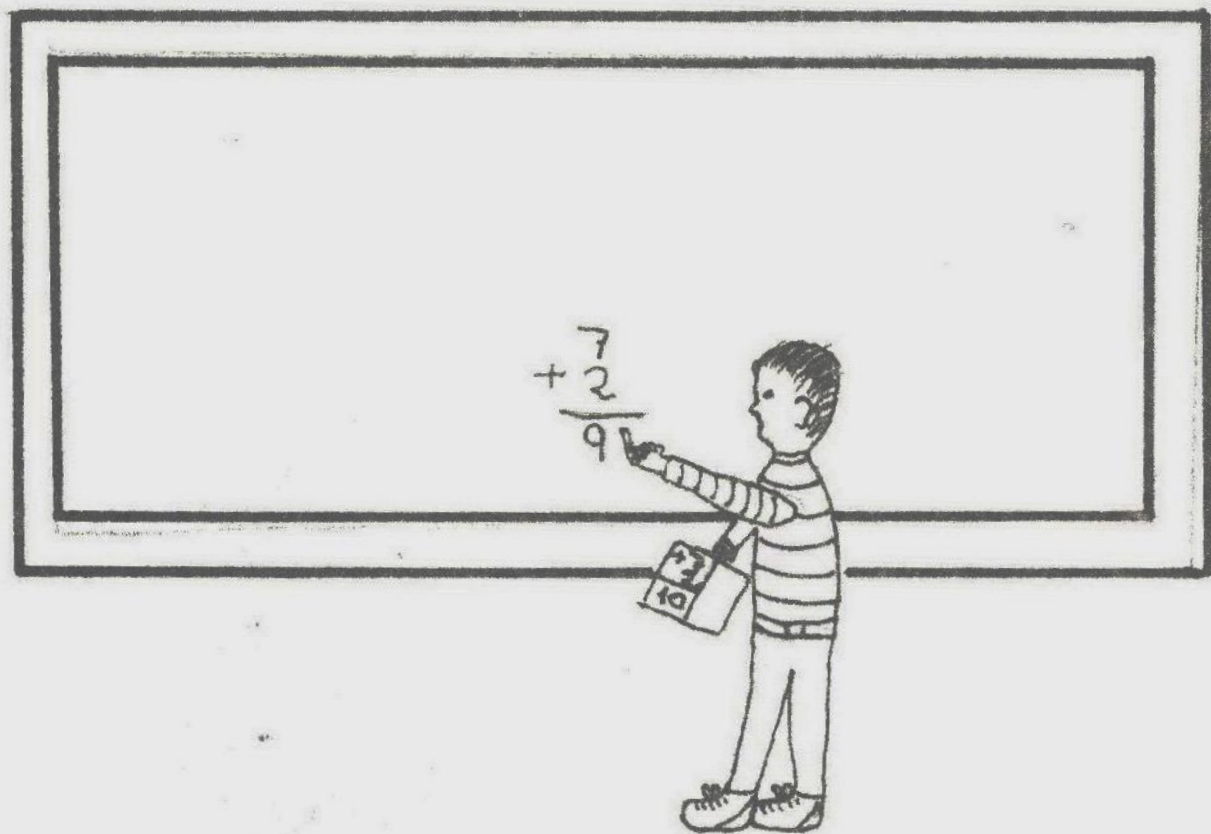
E ten razón, é máxico.

Se algún día non vos sale un exercicio, ou se non sabedes facer unha conta, non dubidedes en vir o noso encerado máxico.

Tamén me gustaría que falara para que nos dixera as respostas dos exames é así non estudar...

Resumendo, noso encerado é...

!!MÁXICO!!

SEXTO

NOTICIAS FANTÁSTICAS

Os nenos e nenas do 4º compuxemos o día da Paz unhas noticias que nos gustaría moito atopalas nos xornais e ademais que estivesen escritas en galego.

concluye

el hambre en el Mundo.

este año se multiplicó por 6

**la cifra de las ayudas
para las regiones pobres**

La Xunta anuncia que El pasado año

No se registró ningún incendio en Galicia :

ETA pide perdón a España

Comienza la paz

ETA responde "reconciliación"

**Descubren una vacuna contra el sida que
estará en Galicia el próximo mes**

El ayuntamiento de Bueu certifica

que habrá un centro de ESO en Cela,

**se construirá
en un plazo de 17 meses**

A que non sabes que.....

¿CANTO PESOU O BEBE MAIS GRANDE?

Os mellizos con máis peso. Nacéron en Arkansas (E.E.U.U.) o 20 de febreiro de 1924, con un peso de 12,60 Kg. cada un.

¿CAL FOI A MEDUSA MAIS GRANDE?

E a xigantè ártica do Atlántico Noroccidental. Un exemplar tirado á praia dende o mar en Massachusetts Bay (E.E.U.U.) tiña un diámetro de umbrela de 2,28 m. e tentáculos de 36,5 m.

¿E A MULLER CON MAIOR NUMERO DE FILLOS?

O maior número, ofialmente rexistrado, de fillos paridos por unha muller, é de 69: 6 pares de xemelgos, 7 de trillizos e 4 de catrillizos. Esta prolífica nai viveu en Rusia no século XVIII.

¿CAL E A MULLER MAIS VELLA?

Naceu o 21 de febreiro de 1875 en Francia, polo que ten 122 anos.

Esta muller viviu as dúas guerras mundiais, a aparición da televisión, o desenrolo do automóvil, dos avións e de outras moitas invencións, tale como a luz eléctrica.

Cando se lle preguntou no seu 120 cumpleaños que esperaba do seu futur replicou: -"Moi pouco"

¿E A ENANA MAIS BAIXA VIVA?

Magde Bester (26 de abril de 1963) de Johannesburgo (Rep. Sudafricana), ten soio 65 cm. de estatura, pero padece osetogénesis imperfecta (Osoa quebradizos e malformacións no esquelete) polo que está postrada nunha silla de rodas.

Súa nai, Winne, que non é moito máis alta que ela, mide 70 cm. é tamén está en silla de rodas.

¿QUEN TEN AS UÑAS MAIS LONGAS?

As uñas dos dedos das mans medran uns 0,05 cm. á semán, catro veces máis deprisa qás dos dedos dos pes.

O 25 de febreiro de 1995, tódalas uñas da man esquerda de SHRIDHAR CHILLAL de Pune na India, medían 574 cm. de longo: a do polegar 132 cm. a do índice 102 cm. e o corazón e anular 109 cm. e 117 respectivamente, e o meiniño 114 cm. Cortouse as uñas por última vez en 1952 (33 anos sen as cortar)

¿E A BARBA MAIS LONGA?

A barba máis longa que se considera é a de HANS N. LAGSETH que nasceu en 1846. Medía 533 cm cando morreu en 1967. A barba foi regalada a Smithsonian de Wassington D.C. (EEUU). A Barba da muller barbuda Janicce Deveree (1842) de (EEUU) medía 36cm en 1884.

¿QUEN TEN O PESCOZO MAIS LONGO?

A maior lonxitude de pescozo alcanzada por un ser humano é de 40 cm., mediante a colocación de aneis de cobre, segúndo a práctica extendida entre as mulleres das tribus Padaung ou Karinei de Myanmar (Birmania) Cando se retiran os aros, os músculos desenvolvidos para soste a testa e pescozo contraense ata voltar á súa lonxitude normal.

¿CANTO MIDEN OS COLMILLOS MAIS LONGOS?

Os colmillos de elefante máis longos (excluidos os prehistóricos) son os dun africano procedente do Zaire e que se conservan na New York Zoological Society en EEUU. O dereito mide 3,49 m. e o esquerdo 3,35 m.

Entre os dous pesan 133 Kg.

¿CAL E O CAN MAIS GRANDE?

As razas de maior peso do can doméstico (*Canis familiaris*) son os San Bernardos. Os machos soen pesar entre 77 a 91 Kgs. O can de maior peso do que se ten noticia e o que leva de nome Alcama Zorba. Nasceu o 26 de setembro de 1981 e é propiedade de Chris Eraclides, de Londres.

En novembro de 1989, este peso pesado canino alcanzou os 155,58 Kg. e 94 cm. de altura ata a cruz.

¿CAL E A MAIOR TORTILLA DE PATACAS ?

A maior tortilla de patacas do mundo realizouna JOSE A. RIVERA CASAL, de Padrón - A Coruña (España).

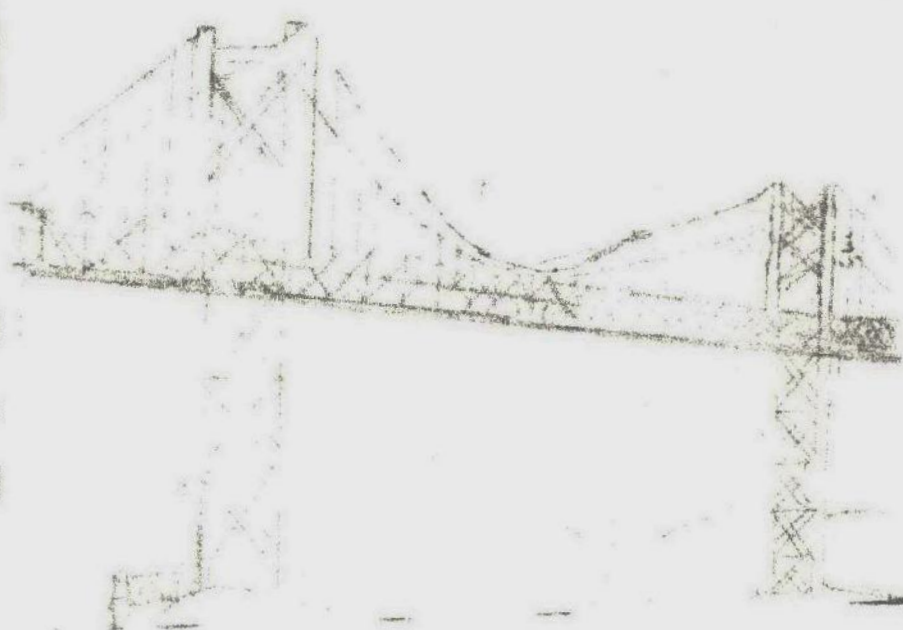
Levou un total de 19.800 ovos e 3.705 Kg. de patacas (ademais de outros ingredientes).

Foi cociñada nunha tarola de 33cm. de alto e 5,2 m. de diámetro .

Foi feita o día 26 de xuño de 1990 en Carballo- A Coruña.

¿E A PONTE MAIS LONGA?

A ponte Seto-Ohashi é a ponte de ferrocarril e estrada mais longa do mundo, con unha lonxitude total de 12.360 m. Une Honshu, principal illa do Xapón, coa illa mais pequena de Shikoku.

¿ A CASCADA MAIS ALTA?

A máis alta do mundo é "El Salto del Angel" en Venezuela, cunha caída total de 979 m. O nome que leva foille posto polo piloto norteamericano Jimmie Angel que o citaba no seu caderno de navegación no ano 1933.

Os indios chamanlle Churrum-Meru.

¿AS TORRES MAIS ALTAS DO MUNDO?

A torre máis alta do mundo que se sostén por autocimentación é a C.N.Tower en Toronto (Canadá), que custou 63 millóns de dólares e que alcanza unha altura de 553,34 m.

Os traballos de construción empezaron o 12 de febreiro de 1973 e finalizaron o 2 de abril de 1975.

A 351 m. de altura atópase un restaurante con 416 plazas, que xira. Dende el pódese ver a paisaxe ata os 120 Kms. de distancia.

NOTICIAS do COLEXIO

Os sucesos que máis destacaron no colexio neste curso, dende o noso punto de vista, foron: o *Magosto*, o *Belén*, o *Día da Paz*, o *Entroido* e o *Enterro da Sardiña*.

Este ano coma tódolos anteriores fixemo-lo **MAGOSTO**, no que había xogos para os rapaces dos cursos comprendidos entre preescolar ata a E.X.O. Mentres tanto os de oitavo curso asaban as castañas para pode-las comer.

No **BELEN**, participaron tódolos rapaces e rapazas do colexio, que quizeran. Tiñanse que vestir de anxos, pastores ou calquer traxe que tivera que ver co nadal. Os papeis principais (San Xosé, Santa María e o neno Xesús), foron interpretados por un rapaz da E.X.O. e unha rapaza de oitavo, pero o neno Xesús foi representado por un bonequiño. Todos os rapaces que puideran ou que quixeran, levar un agasallo (comida) que llo entregarían ó neno e máis tarde sería entregado os pobres.

O **DÍA DA PAZ**, os mestres debuxaron unha pomba no chan, na que tiñamos que depositar uns papeis, nos cales escribimos un dexeso para este día. Logo de cantar unha canción da paz, cada rapaz collía un papel que non fora o seu para lelo.

No **ENTROIDO**, fixemos un recorrido no cal saímos do colexio e fomos polo Torrón, desfilando disfrazados por cursos. Despois dun gran percorrido regresamos o colexio e pasamos a tomar a comida típica do entroido, e para rematar bailamos.

Por último suceso O **ENTERRO DA SARDIÑA** no que, os que quixemos, vestímonos de viubos e viubas, que como tales choramos moitísimo, máis ben podíase dicir que berramos. Como nos tradicionais enterros, queimámo-la sardiña, e ata había cura e todo.

O un e o dous de Marzo, ocorreron no colexio unha serie de sucesos que causaron algún perxuicio neste:

• O día 1 (sábado), uns rapaces que ían a xogar o colexio, como moitos outros, entraron dentro deste por unha ventá que estaba aberta, e que polo visto entraran a coller un balón.

• O día 2 (domingo), uns rapaces xogando o balón, romperon a ventá do baño dos rapaces sen querer. Este rapaz tivo un xeito de bondade o presentarse como o autor do feito, cousa que poucos rapaces farian.

Feitos como estes últimos non deberían existir, pero unha semán antes, xa romperan unha vénta máis grande.

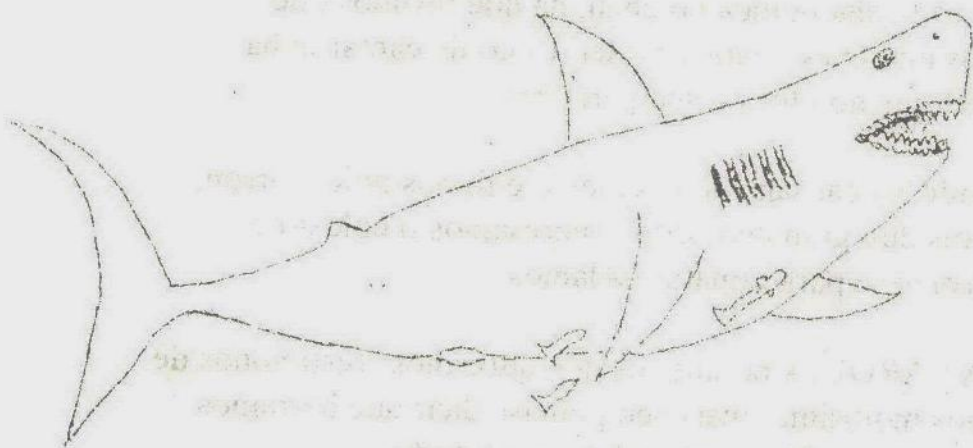
Estes foron, ata agora os sucesos máis marcados, bos e malos, que sucederon no colexio.

A GRANDE BOCA DO TIBURÓN BRANCO

Rodney Fox é un home afortunado. En 1963, mentres participaba nun concurso de pesca submarina, foi atacado por un gran tiburón branco. É nembargantes vive para contalo!.

O accidente aconteceu a 10 m. de profundidade. O tiburón branco apareceu de súpeto diante del, coa súa grande boca aberta ó máximo, con dúas fileiras de dentes triangulares e afiadísimos.

Seu corpo é hoxe testemuña daquel tráxico suceso, marcado cunha enorme cicatriz que necesitou 162 puntos de sutura.

Será difícil atoparse con un pois algúns estudos afirman que nas augas australianas, que é onde máis abundan, non chegan a un centenar. O tiburón branco é gris no lombo e branco no ventre, pode chegar ós 12 m. de longo e das súas costumes e vida coñécese aínda moi pouco.

Coa panza chea, o tiburón branco é practicamente inofensivo. Unha vez que se deu a "gran comilona" permanece sen comer un par de meses. Se por casualidade volo atopades neste tempo, cando comeu ben, non tedes de que temer. De tódalas maneiras, o mellor será manterse lonxe lonxe del.

Ainda a súa peligrosidade, debemos coidar este animal pois

OS MUIÑOS DE CELA

INTRODUCCION

A algo máis da metade da última década do século XX, combén lembrarse dun patrimonio histórico en perigo de desaparición, como son os muiños. Estas construcións representan un papel moi importante dentro da arquitectura popular galega, e tamén tiveron grande importancia no ámbito económico.

Os primeiros muiños datan de datas prehistóricas, pero os que se poden apreciar actualmente son de datas cercanas o ano 1750. Compρέ destacar que existen muiños de vento e de auga. (De rodicio e de aceas).

Nesta pequena intervención voume centrar nos muiños de auga espallados polos dous ríos da parroquia de Santa María de Cela.

No ano 1752 existían en Cela 43 muiños; un de pedra branca: o "Albeiro" e o resto de pedra negra. Hoxe en día están contabilizados 44 muiños, debido a que sobre o ano 1800 foi construído o "Esqueiro" no río do Inferno.

En canto á súa construción poden ser de tres tipos, segundo o seu tamaño e a forma da pedra: mampostería, perpiaños e cachotería.

Os muiños de rodicio son os que posúen a roda ou rodicio en posición horizontal, e estes poder ser de canle ou de cubo. Dentro dos muiños de cubo hainos cónicos ou cadrados, destes últimos soio existe un: o de "Fra-dín".

Nos dous ríos pódense apreciar fermosos conxuntos de fonte, lavadoiro e muiño, como son o "Tombo", o da "Fonte", etc. Un dato moi curioso é que na maioría dos muiños pódense ver tallas de barcos nas portas, ó parecer feitas por unha mesma persoa.

O muiño de aceas, ou tamén de maquia, ten a roda vertical. Son dous os muiños deste tipo en Cela: o da "Canteira" e o de "Alfonso". Estes son de recente modificación, pero en ruínas na actualidade, xa que todos pararon de funcionar sobre os anos 60 e 70.

Quede acó esta pequena reseña sobre a historia dos muiños na parroquia de Cela, patrimonio histórico - artístico moi importante e que, a pesares deso, está sendo esquecido pola poboación en xeral.

FORMA DE CONSTRUCCION DOS MUIÑOS

Existen tres tipos de construción:

Mampostería:

Pedras grandes e pequenas, irregulares.

Cachotería :

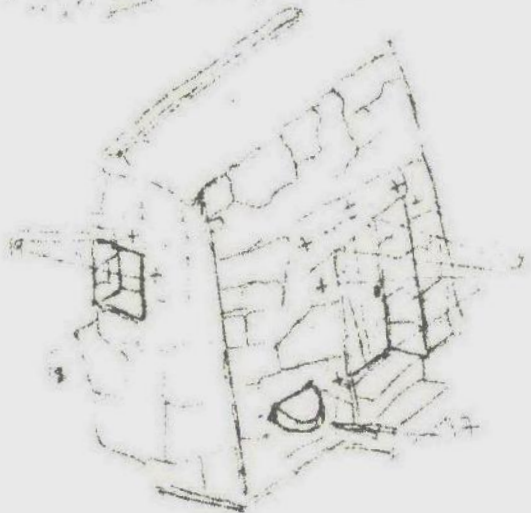
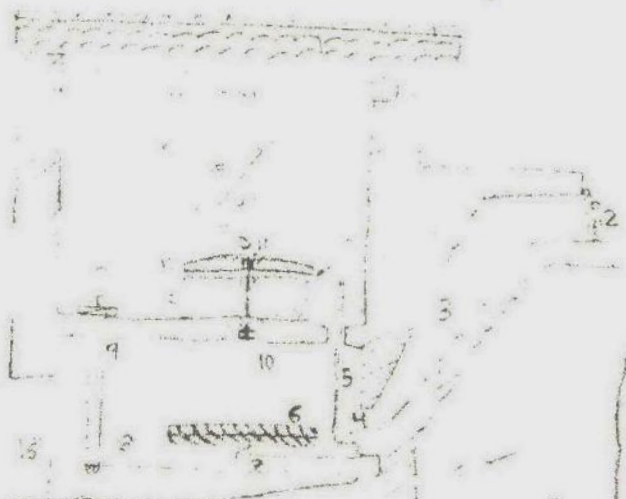
Pedras pequenas e irregulares.

Propiaño:

Pedras rectangulares, cadradas, regulares.

- 1- Cante
- 2- Gradilla
- 3- Cubo
- 4- Cambón
- 5- Pechedeiro
- 6- Reduete
- 7- Cuncha e brillo
- 8- Rocio
- 9- Casa

- 10- Vata
- 11- Olla
- 12- Flea
- 13- Pe
- 14- Cante co tangüto
- 15- Flea co adella
- 16- Ingirno
- 17- Ansedairo
- 18- Xanela
- 19- Cruces
- 20- Tremiado

SITUACION DAS PARTES
EXTERIORES E INTERIORES
DO MUIÑO

LISTA DOS MUIÑOS DO RIO DEVESANCOVA

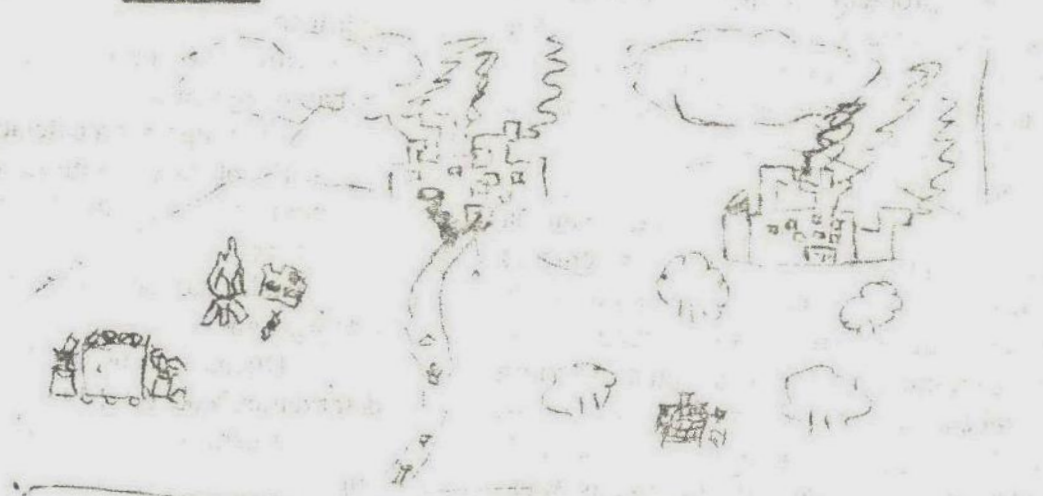
1 - Suatorre	16 - O das Lobeiras
2 - Tombo	17 - O de González
3 - MMouro	18 - O Patrón
4 - Escribano	19 - O Novo
5 - Xoán	20 - Maquia de Alfonso
6 - Pequeno	21 - Da Costa
7 - Polonia	
8 - O da Fonte	
9 - Cubo Vello	
10 - Cubo Novo	
11 - Maquia dos Freire	
12 - Corso	
13 - Salgueiro	
14 - Fazo (Paso)	
15 - O da Ponte (do Odra)	

CONTINUARÁ /.....

A CONTAMINACIÓN

INDICE

- I. Salvar a terra.
 1. Conservación da natureza.
 2. Amar e disfrutar da natureza.
- II. A conservación da terra.
 1. A erosión da capa de ozono
 2. ¿Qué é o ozono?
 3. "O burato" da capa de ozono
- III. Destrución do medio.
 1. A Terra contaminada.
 2. A contaminación
- IV. Medidas para conserva-la Terra
- V. Unha contribución ecolóxica

I. Salvar a Terra

A Terra está sufrindo graves alteracións; isto non é unha afirmación dun grupo de homes, senón a constatación obxectiva da investigación científica. Se a humanidade acepta concienciarse da realidade variará a súa mentalidade fronte a natureza.

A Terra xa non é considerada como un pozo sen fondos de beneficios para o ser humano senón como un sistema vivo que precisa cuidados e protección. Esta sensibilidade colocou xa nalgúñas comunidades. Así, en Suecia, un neno, Roland Tiensiu, recibiu en 1991 o premio Goldman ó Medio Ambiente pola súa acción a prol da salvación da selva de Costa Rica.

1. Coservación da natureza.

A flora e fauna son tamén obxecto de especial atención por parte da ecoloxía. Ela constitúe factores moi importantes para o equilibrio do ecosistema ó cal pertence. Pero a súa conservación camiña en paralelo á propia supervivencia do home. Non só deben ser salvadas as especies atractivas como o rinoceronte de Java, a foca monxe mediterránea ou a orquídea de Colombia.

2. Amar e disfrutar da natureza.

O home urbán asocia o benestar a natureza e procura que unha parte importante do seu tempo libre se desenrole no contacto con ésta. Con frecuencia, as vacacións se adican á vida no campo, razón pola cal este medio se atopa sometido os proxectos de alcance como as consecuencias das visitas individuais. Para disfrutar da natureza hai que amala e protexela e sobre todo respetala, é dicir, mantela limpa e protexer a vida silvestre.

II.- A conservación da Terra.

As alteración na superficie do planeta a mans do home intensificáronse tan rápidamente en ritmo e extensión que os científicos e organizacións lanzaron unha denodada loita por limitar as contaminacións no sistema terrestre. Cada vez se incrementa o número de

países cunha lexislación que regula a execución de estudos de impacto ambiental. Oblígame a investigar os efectos que a execución de determinados proxectos e actividades poidan ter sobre o medio ambiente.

1. A erosión da capa de ozono.

A detección fai algúns anos dunha diminución do grosor da capa de ozono na Antártida e no Ártico, o denominado "burato" na capa de ozono, plantexou a hipótese dunha grave interferencia humana na atmósfera, xa que o filtro que exerce o ozono extratosférico sobre as radiacións solares ultravioleta é esencial para o mantemento da vida sobre o planeta.

2. ¿Qué é o ozono?

O ozono é un gas que de forma constante se xenera nas capas altas da atmósfera. Este gas é o resultado dunha serie de reaccións químicas que sofre a molécula de oxíxeno o aportarlie enerxía suficiente, como por exemplo, as descargas eléctricas. Esta enerxía produce a ruptura da molécula de oxíxeno formada polos átomos.

3. O "burato" da capa de ozono.

As oscilacións do grosor da capa de ozono gardan estreita dependencia coas variacións da radiación solar. Por iso, nos polos a desigualdade da incidencia da radiación solar no verán e o inverno ocasiona contrastes no grosor da capa de ozono que os fai particularmente vulnerables os efectos perxudiciais dos C F C. Na estratosfera da Antártida, a acción destructora dos C F C se une a acción das partículas do xeo, que se forman sobre todo na primavera, e son causantes da liberación de cloro que destrúe o ozono. O resultado é a formación de "buratos" na capa de ozono.

III. Destrución do medio.

Toda clase de formacións vexetais, que son a vida e constúen fontes de vida, aparte de ofrecer as múltiples utilidades como materias primas, enerxéticas ou industriais, están desaparecendo

dos novos escenarios da paisaxe terrestre por causa da incontrolada e imprevisora acción do home. Os problemas que conducen á destrución do medio son moitos, pero poden agruparse en tres grupos ou zonas en concreto: as selvas tropicais, as rexións secas e os países industrializados.

1. A Terra contaminada.

Os efectos do home sobre o medio son na actualidade preocupantes. O crecemento económico se converteu nun sinónimo da destrución da natureza. Os residuos das fábricas contaminan os ríos: a fauna e a flora están afectados polos pesticidas e os insecticidas; o petróleo verquido accidentalmente nos mares contamina as augas e os escapes e residuos das nucleares e os fumes industriais son moi preocupantes.

2. A contaminación.

Os diferentes ecosistemas que forman a Terra poderían parecer indiferentes ás actividades humanas, pero todos os organismos vivos forman parte dun inmenso ecosistema e a máis mínima variación dunhas partes poderían alterar o equilibrio do conxunto. A alteración causada pola inxección dos elementos extraños á biosfera, produto das actividades do home, coñécese como contaminación.

Os problemas ambientais non ocupaban o primeiro plano da actualidade: a poboación humana era reducida, as fontes de materiais parecían inesgotables e o planeta era unha vasta rexión sen explotar. Os verdadeiros problemas xurdiron coa industrialización e cos modernos métodos de agricultura.

En xeral, estamos destruíndo o planeta e dentro de algún tempo xa non se vai poder vivir nel.

IV. Medidas para conservar-la Terra.

O mundo tal como o coñecemos hoxe está ameazado de morte. Os resultados das diversas investigacións aconsellan que se reduza o máximo a incidencia do home nos diferentes procesos naturais do planeta que controlase temas como o cambio climático, envenenamento do solo e augas, a contaminación atmosférica ou o esgotamento das terras de cultivo.

As campañas de concenciación de conservación da natureza veñen sendo escoitadas e comencan a poñerse na práctica hábitos de aforro de enerxía e de colaboración no restablecemento do equilibrio ecolóxico.

V. Unha contribución ecolóxica.

- Aforrar enerxía.

- Apagar as luces e aparatos cando non se utilicen.

- Utilizar bombillas e electrodomésticos de baixo consumo.

- Non malgastar a calefacción.

- Desplazarse sempre que sexa posible andando, en bicicleta ou no transporte público.

- Aislar paredes solos e teitos.

- Aforrar auga.

- Ducharse e non bañarse. Usar xabón ou deterxentes biodegradables.

- Cerrar o grifo mentras non se necesite a auga.

- Reducir o volumen de auga do inodoro.

Arranxar os grifos que gotean.

- Non utilizar as augas residuais como basureiro.

- Evita-la contaminación.

- Usa-las pilas eléctricas menos contaminantes.

- Elixir produtos de envases retornables

- Non utilizar venenos para eliminar os insectos.

- Reducir o uso das bolsas de plástico.

- Frena-la tala de árbores.

- Escribir o papel por ámbalas dúas caras.

- Adquirir papel reciclado.

- Aproveitar mobles e madeiras usados.

- Separar periódicos, papeis e cartóns usados para reciclalos.

- Plantar árbores.

- Arranxar e reparar en lugar de tirar.

Passatempos

F	S	A	O	N	D	U	T	V
P	I	O	C	P	I	R	O	E
R	M	G	P	E	A	R	I	M
W	E	E	O	Z	E	S	R	E
A	O	O	V	N	E	L	V	I
A	N	R	I	T	R	A	U	L
V	E	M	P	E	R	M	A	R
I	A	L	F	O	N	S	O	V
C	O	U	Q	U	I	C	M	T
N	T	R	O	N	A	L	D	O
O	E	I	Q	U	O	R	S	C

Pon as letras que fuxiron deste texto:
(Formarán un refrán moi coñecido)
- D - - S R - G - N D - E C - M - Z - D - N D - .

6 NOMES DE FUTBOLISTAS

ADIVINAS

Miña nai é tatexa,
o meu pai e cantor,
teño o meu vestido branco
e amarelo o corazón.
¿Qué son?

oao o

Nunha casaña,
ben caleada,
hai un probiño
facendo morada.

oiod o

R	U	A	L	P	V	I	X	S
A	O	Z	E	O	G	U	L	B
Y	Q	O	U	N	F	B	A	I
S	A	U	R	T	R	N	C	A
E	T	J	A	E	L	S	L	C
G	S	O	B	V	O	S	E	Q
O	E	N	R	E	A	A	O	L
V	S	T	E	D	O	E	N	U
I	P	E	O	R	P	U	G	A
A	A	R	U	A	O	A	U	R
M	Y	C	O	R	U	Ñ	A	A

Verde meu criei,
rubio me cortaron,
e despois de moerme
branco me amasaron.
¿Qué son?

oqit o

6 PROVINCIAS

Un parrulo diante de dous parrulos
Un parrulo no medio de dous parrulos
e un parrulo detrás de dous parrulos:
¿Cántos parrulos son?

tres

A	T	A	C	A	V	U	R	L	R
C	O	V	C	O	U	J	E	H	J
O	F	C	Z	X	Y	A	F	N	P
F	F	D	E	L	F	I	N	O	A
R	A	C	L	E	A	E	R	J	N
O	C	R	L	O	A	T	A	G	E
C	T	L	A	M	R	E	V	M	L
A	A	O	R	C	A	O	P	L	L
B	A	B	A	R	F	G	I	S	A
H	E	E	P	N	C	I	E	S	B

6 MAMIFEROS

TRABALINGUAS

Cinco figa farzos novos
a figa farzaron a figa forza vella;
veu o figa farzo vello
e a figa farnou os cinco figa farzos novos
e maila figa farza vella

CADRO MÁXICO DE NUMEROS

• PON NUMEROS QUE CORRESPONDAN COA SOLUCION:

	-		+		=	7
+	x		+		=	
	x		+		=	7
-	:		+		=	
	+		-		=	9
6	1		6			

DE COÑA

Iban dous tomates pola rua e dille un o outro:

- Cuidado ¡chof!
- ¿Qué? ¡Chóf!

¿Qué lle dí unha mazá a outra?:

- Estamos na ponla

Estaba unha muller a poñer as cortinas enriba dunha escaleira e dille o seu home:

- Manolo, Manolo que me caigo.
- De súpeto o home sinte: ¡Ploff!
- Manolo, xa che dixen que me caigaba.

Foi un home o médico e díxolle:

- Deame algo para conservar o pelo
- E díxolle o médico:
- Tome unha bolsa de plástico.

Era un home tan pequeno, tan pequeno, que encontrou unha carica e dixo:

- O mundo nas miñas mans.

¿Sabedes por que os de Lepe teñen un buraco detrás do pescozo?

Por comer moitos pinchos morunos

Abrese o telón e hai un partido de fútbol, o partido vai 12 a 0. Bechase o telón.
¿Como se chamaba a película?

Iban dous pola estrada e caeu o do medio.

Puxechelle a silla o cabalo?
Si, pero non se quere sentar.

Papá, papá ¿onde están os Alpes?
Non sei fillo, preguntalle a túa nai que sempre o garda todo.

Abrese o telón e está todo cheo de arena
¿Como se chama a película?
Non hai ma-carena.

Vai un home cunha carreta de esterco, pasa por un amigo e preguntalle:

- ¿Onde vas co ese esterco?
- É para votarlle ás fresas.
- Ahí Pois nós votamoslle nata.

DEPORTE ESCOLAR

No colexio facemos cross e xa temos ido a correr a Aldán, Cangas e Bueu. O pasado domingo 16 os rapaces de cross correron en Beluso. No noso colexio hai mais deportes. Por exemplo, o fútbol sala. En fútbol sala os benxamíns van sextos porque aínda non rematou a competición. Os alevíns quedaron sextos. Tamén temos dous equipos de infantís, o A e o B. O infantil A vai de quinto e os do Infantil B van de primeiros.

Entre outros deportes tamén está o balonmán, e o equipo infantil feminino quedaron de quintas. Tamén temos o xadrez. Os infantís masculinos quedaron campións de zona. Tamén os alevíns femininos son campionas de zona.

E por último o atletismo. Estes días na clase de ximnasia estamos realizando unhas probas para elixir os que van ir a Balaidos a competir. Un día facemos saltos de altura, salto de lonxitude, metros lisos correndo, lanzamento de peso. etc... Dos 3 elixidos en cada deporte irán un ou dous. O un de abril comencan as competicións.

TORNEOS DO COLEXIO

No colexio hai fútbol sala. Temos oito equipos masculinos: Desilusionados, Amorfos, Ultra Sur, Tirachinas, Merdas, Diablos Rojos, Chimpineiros e Paquetes. Ata a data van ganando os Diablos Rojos con 18 puntos. E de fútbol sala feminino van liderando as Chinchas con 12 puntos.

Xa estamos no VII Torneo de Xadrez. Fixéronse varias clasificacións que se foron eliminando pouco a pouco ata que quedaron estes catro finalistas: Diego Cortizo, José Carballo, Agustín Fernández e Pablo Cerviño. Entre estes estará o campión do colexio.

♟️ XADREZ ♟️

